

Odesílání citlivých dat prostřednictvím šifrovaného emailu s elektronickým podpisem standardem S/MIME

Je dostupnou možností, jak lze zaslat lékařskou dokumentaci elektronicky.

Co je třeba k odeslání šifrovaného emailu?

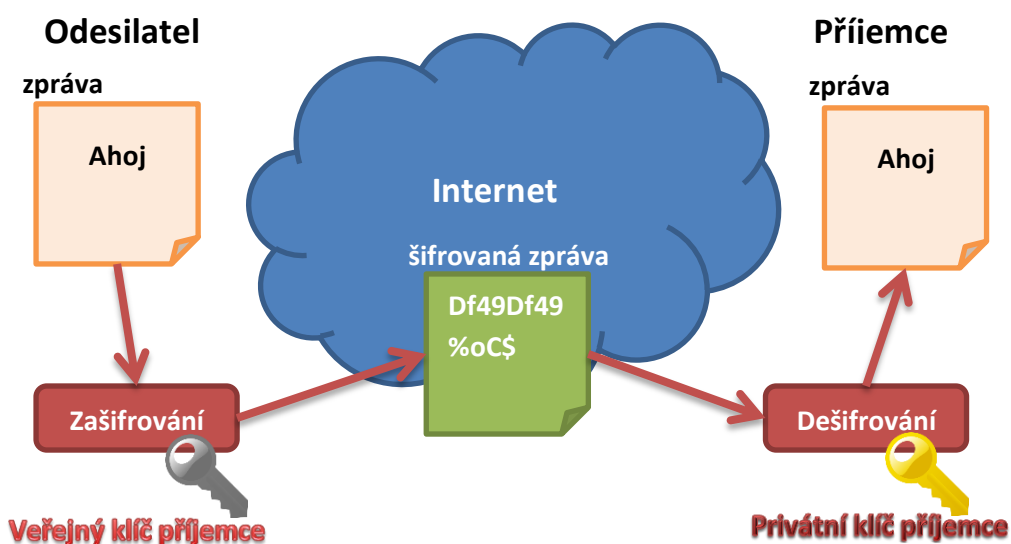
- Emailový klient s podporou šifrování
- Certifikát příjemce s veřejným klíčem určený k šifrování (mnohdy označován jako komerční či standardní) – běžně dostupný automaticky z komunikace elektronicky podepsané příjemcem, někdy dostupný ke stažení z webových stránek příjemce ve formě souboru k importu.

Co je třeba k elektronickému podepsání emailu?

- Emailový klient s podporou elektronického podpisu
- Osobní certifikát s privátním klíčem, vzhledem k současné legislativě ideálně kvalifikovaný, a emailový účet s tímto certifikátem provázaný

Jaký je princip šifrování S/MIME v elektronické poště?

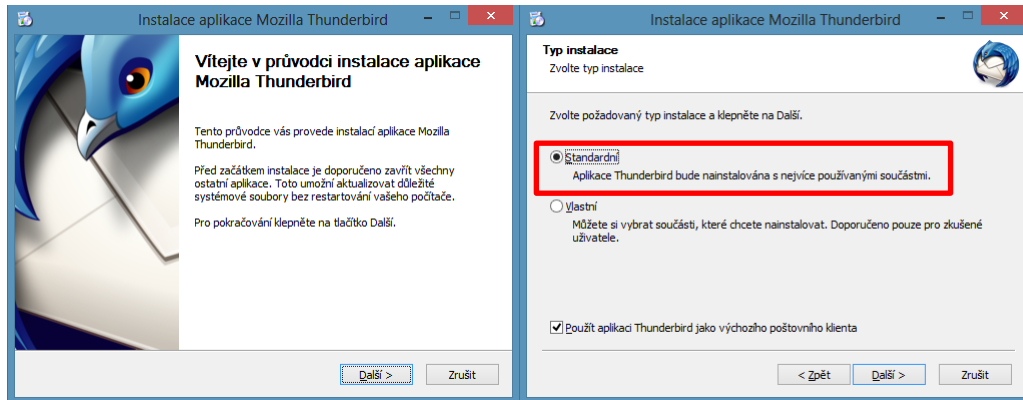
Odesílatel potřebuje k odeslání veřejný klíč příjemce, kterým zprávu zašifruje. Vše se děje zcela automaticky v poštovním klientu po příslušném nastavení. Šifrovaná zpráva následně putuje internetem jako každý jiný email. K jejímu přečtení je však potřeba privátní klíč příjemce. Příjemce, který tento klíč, má zobrazí zprávu dešifrovanou jako kterýkoli jiný email, pokud má správně nastavený poštovní klient.

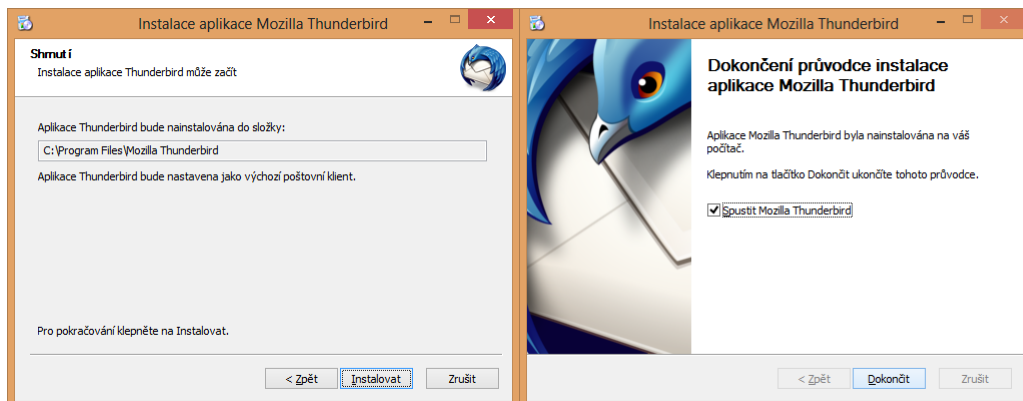
Instalace a nastavení poštovního klienta Thunderbird

Thunderbird je zdarma dostupný poštovní klient, který má veškerou potřebnou funkcionalitu pro elektronický podpis a šifrování standardem S/MIME.

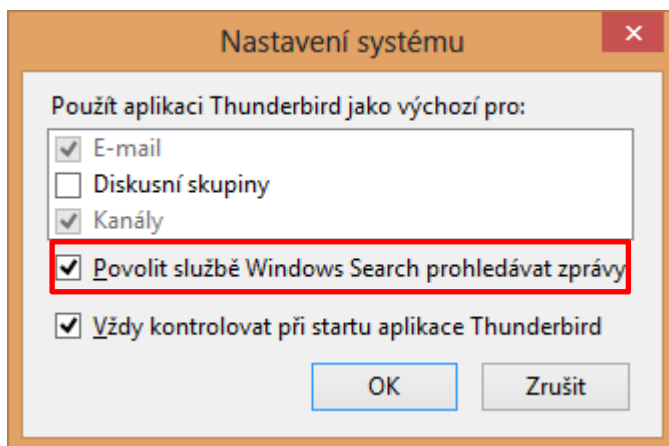
- Poslední verze je ke stažení na adrese: <http://thunderbird.mozilla.cz/>

Při instalaci je zcela dostačující zvolit *Standardní* typ a postupně po projití průvodce instalaci dokončit.

Po instalaci se systém zeptá, zda má být Thunderbird výchozím poštovním klientem. Pokud chcete, aby vyhledávání ve Windows prohledávalo zprávy, zvolte *Povolit službě Windows Search prohledávat zprávy*

Následně se objeví průvodce nastavením účtu, vyberte *Přeskočit průvodce a použít existující e-mail*.

Vítejte v aplikaci Thunderbird

Chtěli byste novou e-mailovou adresu?

Vaše jméno nebo přezdívka

Ve spolupráci s řadou poskytovatelů vám Thunderbird umožní založit si vlastní poštovní účet. Do pole výše vložte prosím vaše křesné jméno a příjmení nebo jakéholiv jiné slovo, které se vám líbí.

 gandi.net   Hover.com

Zadané výrazy jsou odesílány na servery Mozilly ([Zásady ochrany soukromí](#)) a poskytovatelům pošty gandi.net ([Zásady ochrany soukromí](#), [Podmínky služby](#)) a Hover.com ([Zásady ochrany soukromí](#), [Podmínky služby](#)) za účelem nelezení dostupných adres.

V okně, které se zobrazí, zadejte Vaše jméno, které bude zobrazeno v emailové zprávě v kolonce odesílatel a následně zadejte Váš email a heslo. V případě většiny obecně dostupných emailových služeb proběhne nastavení Vašeho účtu zcela automaticky.

Pokud se tak nestane, obraťte se na provozovatele Vašeho emailového účtu s prosbou o nastavení poštovního klienta ideálně na protokol **IMAP**. Většinou mají poskytovatelé emailových služeb podrobné návody pro nastavení jednotlivých klientů na svých webových stránkách.

Založení poštovního účtu

Vaše jméno: Vaše jméno tak, jak se bude zobrazovat ostatním.

E-mail:

Heslo:

Památovat si heslo

Založení poštovního účtu ✕

Vaše jméno: Vaše jméno tak, jak se bude zobrazovat ostatním.

E-mail:

Heslo:

Pamatovat si heslo

Mezi poskytovateli v databázi Mozilly bylo nalezeno následující nastavení

IMAP (vzdálené složky) POP3 (místní uložení pošty)

Příchozí IMAP, imap.googlemail.com, SSL

Odchozí SMTP, smtp.googlemail.com, SSL

Uživatelské jméno mudr.tomas.nosek@gmail.com

Získat nový účet

Pokud se Vám po potvrzení nastavení objeví výzva ke schválení bezpečnostní výjimky, tuto klidně schvalte a zvolte *Uložit tuto výjimku trvale*. Znamená to pouze, že certifikát či certifikační autorita Vašeho poskytovatele emailových služeb není v emailovém klientovi označena jako důvěryhodná (více viz níže).

Přidání bezpečnostní výjimky ✕

 Chystáte se změnit způsob, jakým aplikace Thunderbird identifikuje tento server.
Legitimní banky, obchody a ostatní veřejné servery vás o toto žádat nebudou.

Server

Adresa:

Stav certifikátu

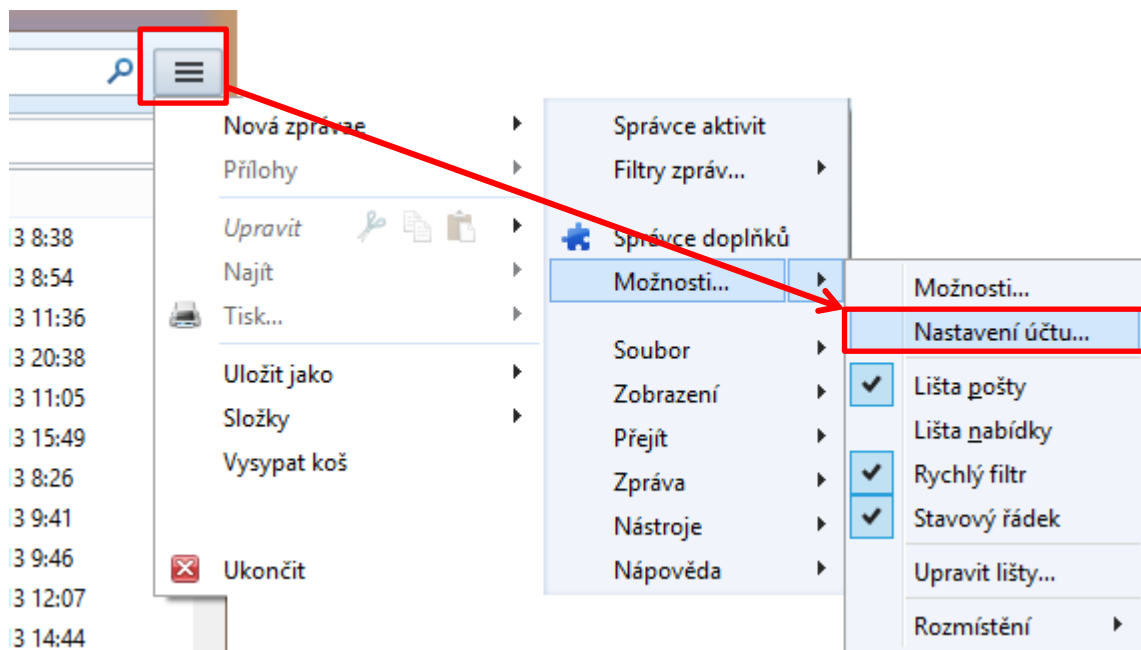
Tento server se prokazuje neplatnými informacemi.

Neznámá identita

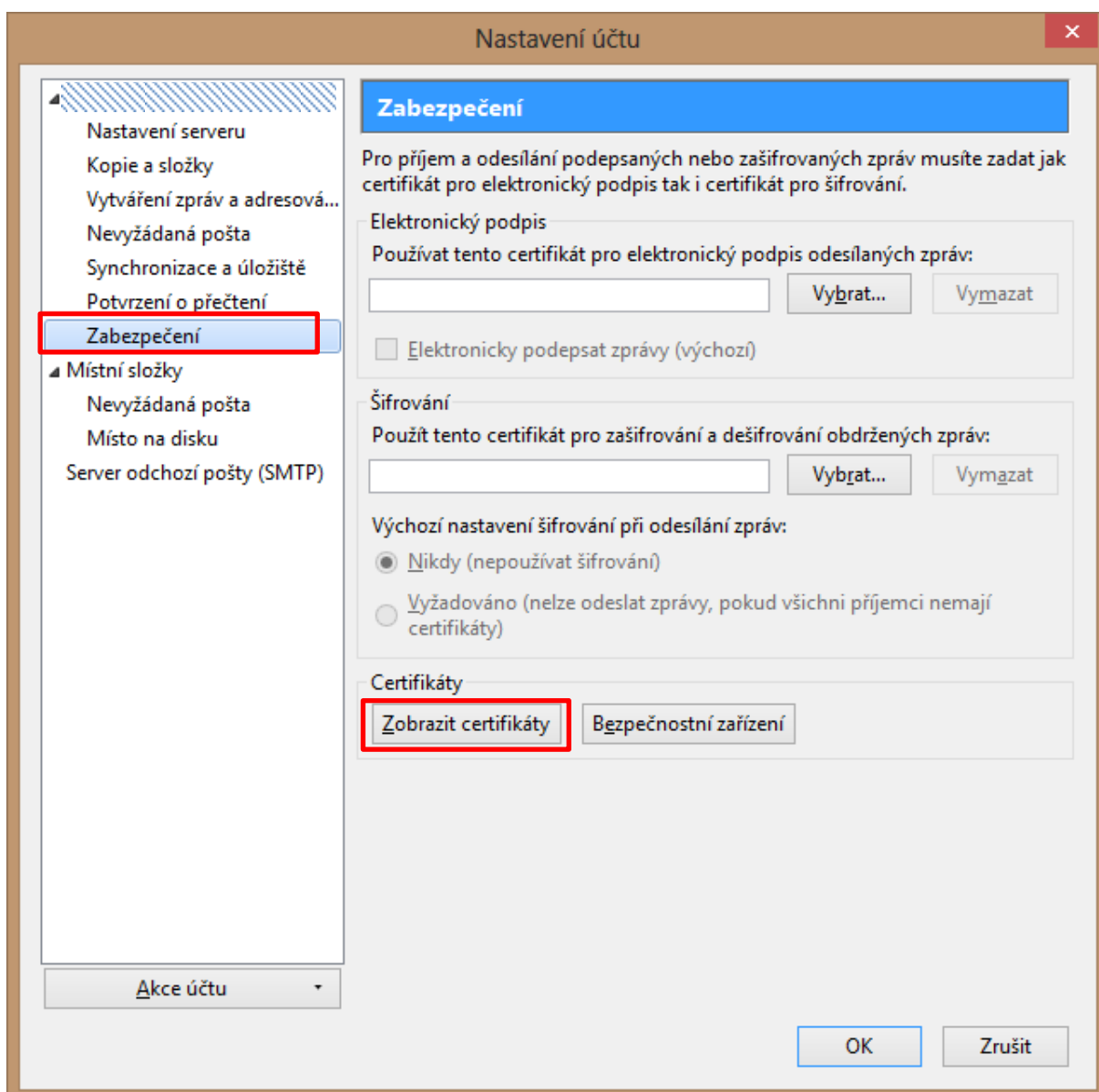
Certifikát je nedůvěryhodný, protože nebyl ověřen důvěryhodnou autoritou pomocí bezpečného podpisu.

Uložit tuto výjimku trvale

Nyní, když máte účet nastaven, je třeba přidat nastavit elektronický podpis a šifrování. Menu klienta (tlačítko se třemi čárkami vedle vyhledávacího okna) vyberte volbu *Možnosti* → *Nastavení účtu*.

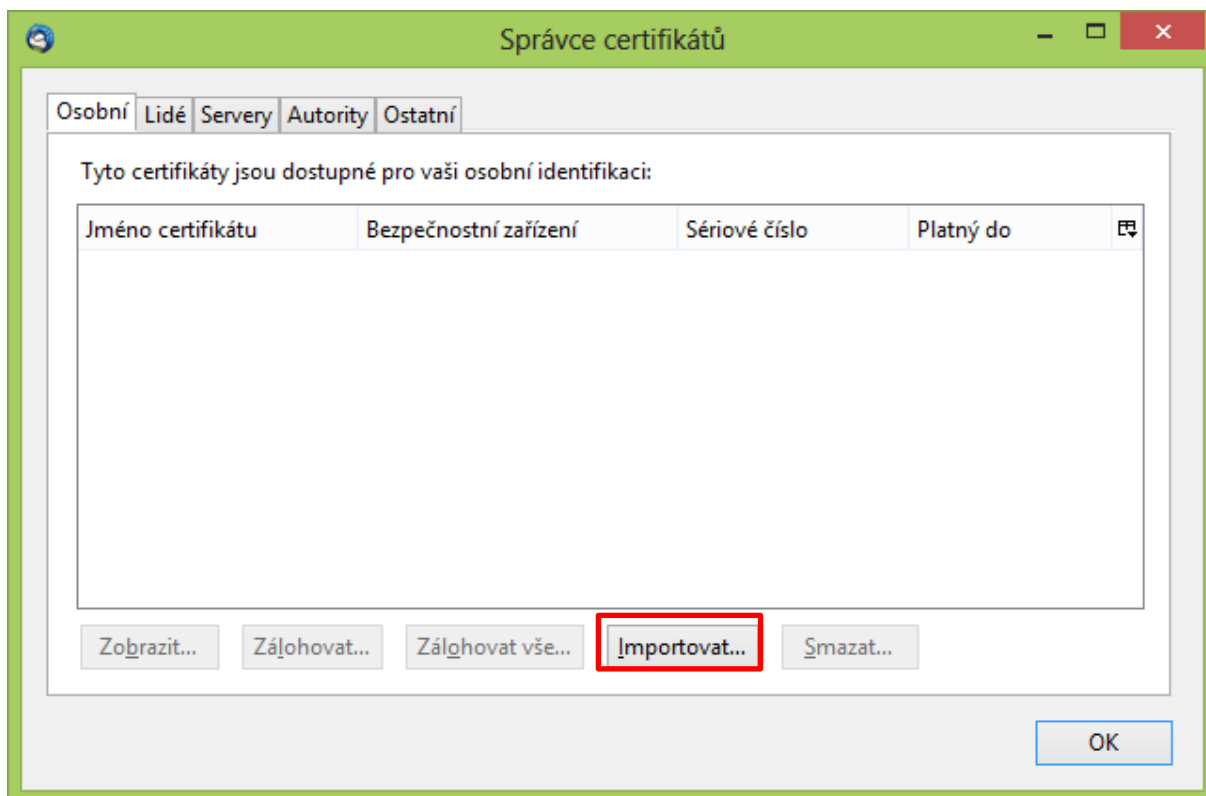
V menu *Nastavení účtu* vyberte účet, který jste vytvořili a zvolte *Zabezpečení*. Jelikož Thunderbird není propojen s centrálním úložištěm certifikátů ve Windows, bude třeba nejdříve importovat osobní certifikáty s privátním klíčem pro podpis a šifrování. V našem ukázkovém případě nastavíme pro podpis certifikát kvalifikovaný a pro šifrování certifikát komerční. Zvolte tedy v menu *Zabezpečení* tlačítko *Zobrazit certifikáty*, čímž se dostanete do *Správce certifikátů*.

Ve *Správci certifikátů* jsou jednotlivé certifikáty rozděleny podle typu. V našem případě jsou důležité záložky *Osobní*, kde jsou uloženy certifikáty s privátním klíčem určené k podpisu. Záložka *Lidé* obsahuje certifikáty s veřejným klíčem od ostatních korespondenčních partnerů. V případě, že je přichází email podepsán, a příslušný certifikát od korespondenčního partnera je platný, tak je automaticky uložen, alternativně je možnost certifikáty korespondenčních partnerů naimportovat. Poslední záložkou, která je v souvislosti s elektronickým podepisováním a šifrováním emailů zajímavá, je záložka *Autority*. Zde se nacházejí **kořenové certifikáty** certifikačních autorit. V případě, že přijde email podepsaný elektronickým podpisem vydaným danou autoritou, musí být certifikát této autority dostupný v záložce *Autority* a musí být označen jako důvěryhodný, jinak emailový klient hlásí problém s elektronickým podpisem.

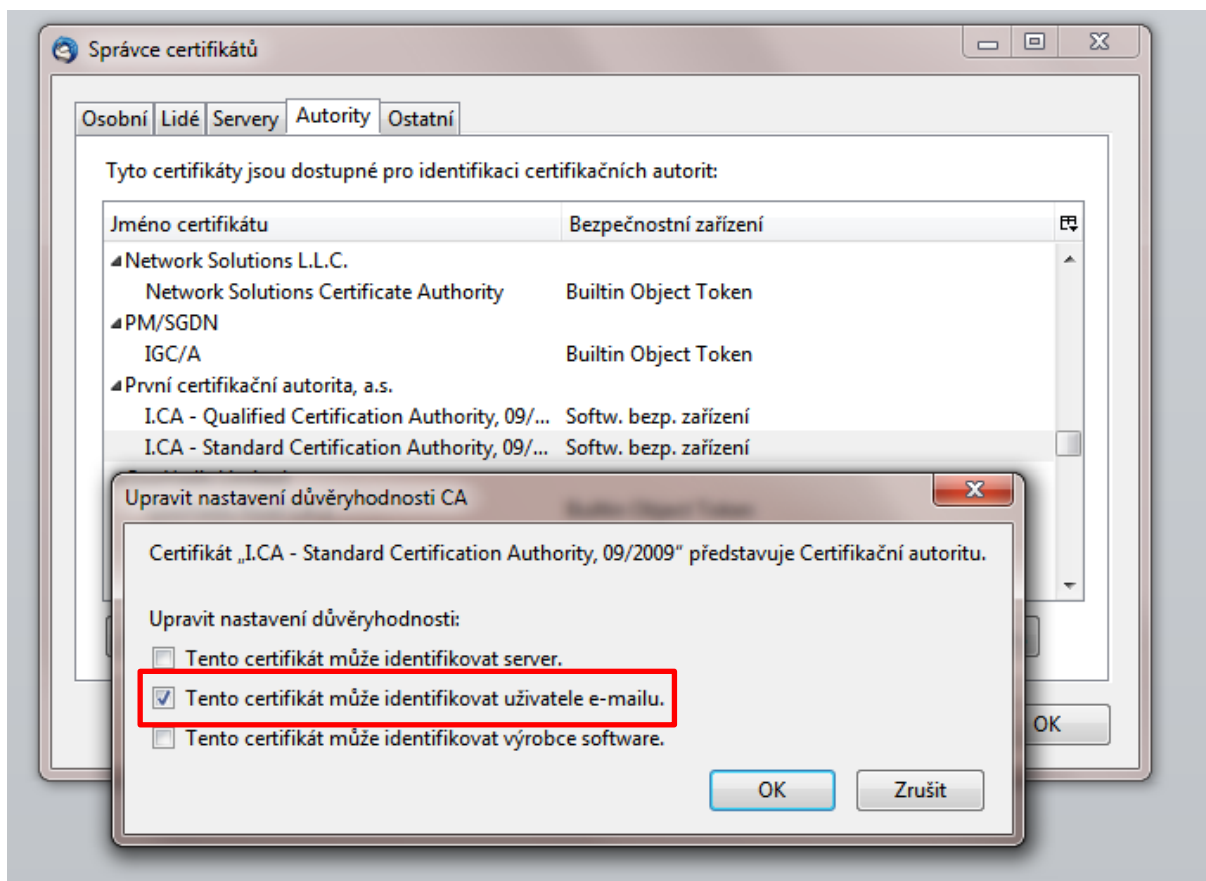
Aby bylo možné emaily elektronicky podepisovat a šifrovat, je třeba importovat **kvalifikovaný certifikát s privátním klíčem pro podpis** a **komerční certifikát s osobním klíčem pro šifrování** (kvalifikovaný certifikát nelze k zašifrování zprávy použít).

Import certifikátu se provede po stisknutí tlačítka *Importovat* v dolní části příslušné záložky v okně *Správce certifikátů*.

Poslední věcí k úspěšnému nastavení certifikátů pro podpis a šifrování je kontrola, zda jsou dostupné **kořenové certifikáty certifikační authority**, která vydala importované osobní certifikáty. Zároveň musí být tento certifikát nastaven jako **důvěryhodný**. **Všechny certifikační authority mají kořenové certifikáty běžně dostupné ke stažení na svých webových stránkách.**

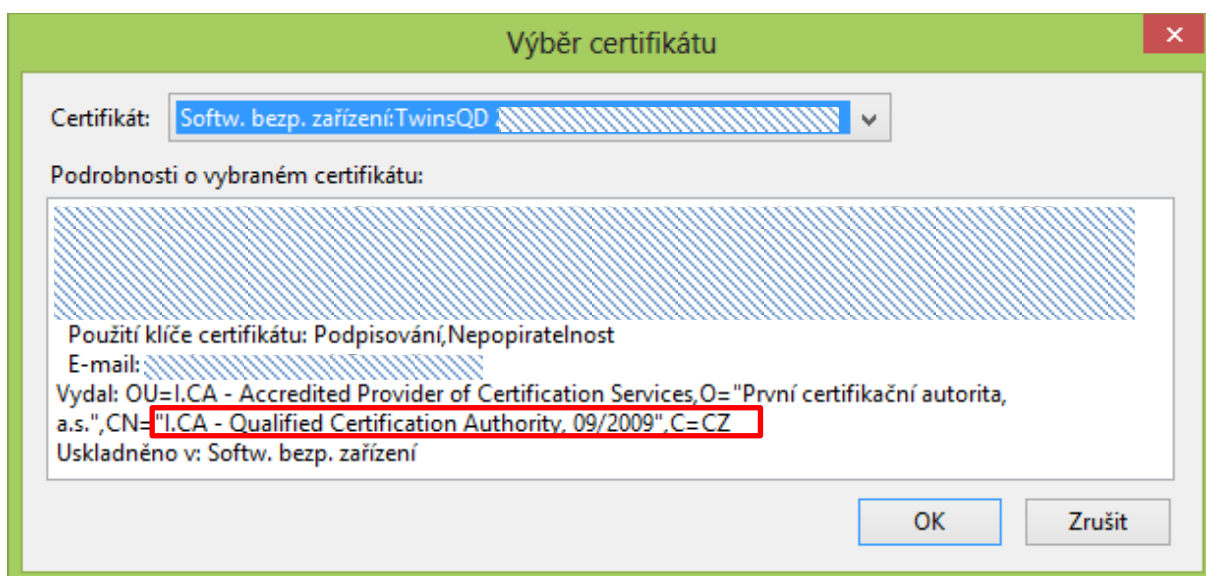
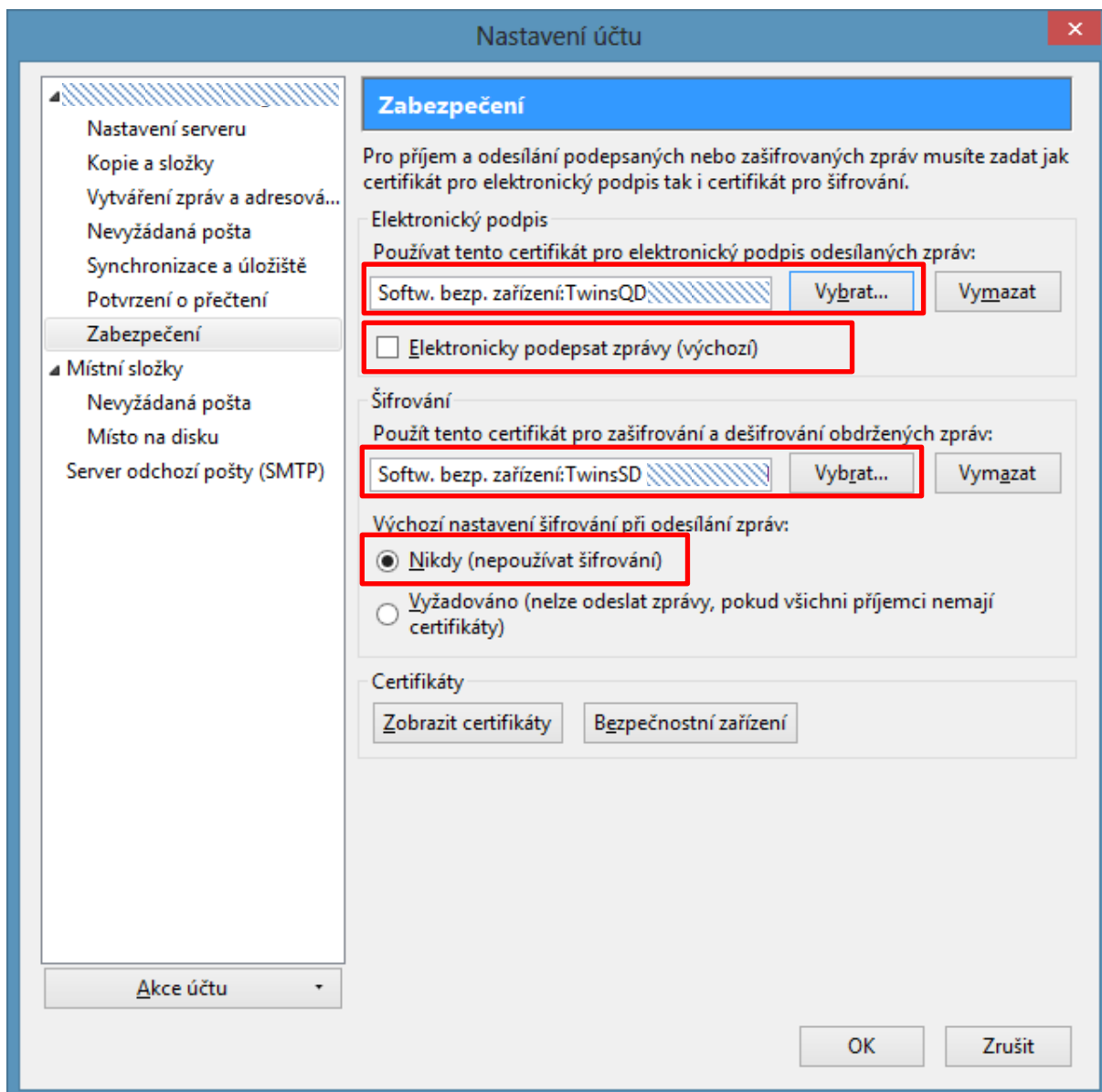
V záložce *Authority* zkontrolujte, zda jsou dostupné kořenové certifikáty authority, která vydala importované osobní certifikáty. V případě, že dostupné nejsou, což v případě lokálních českých certifikačních autorit není výjimkou, je třeba je nainportovat. V dolní části záložky *Authority* je opět umístěno tlačítko *Importovat*. Po importu pro jistotu zkontrolujte nastavení důvěryhodnosti tlačítkem *Upravit důvěru*. V okně, které se objeví, zkontrolujte, zda je zaškrtnuto *Tento certifikát může identifikovat uživatele emailu* a případně zaškrtněte i ostatní volby dle potřeby a potvrďte stisknutím tlačítka *OK*. Nyní můžete *Správce certifikátů* ukončit s potvrzením změn stisknutím tlačítka *OK*.

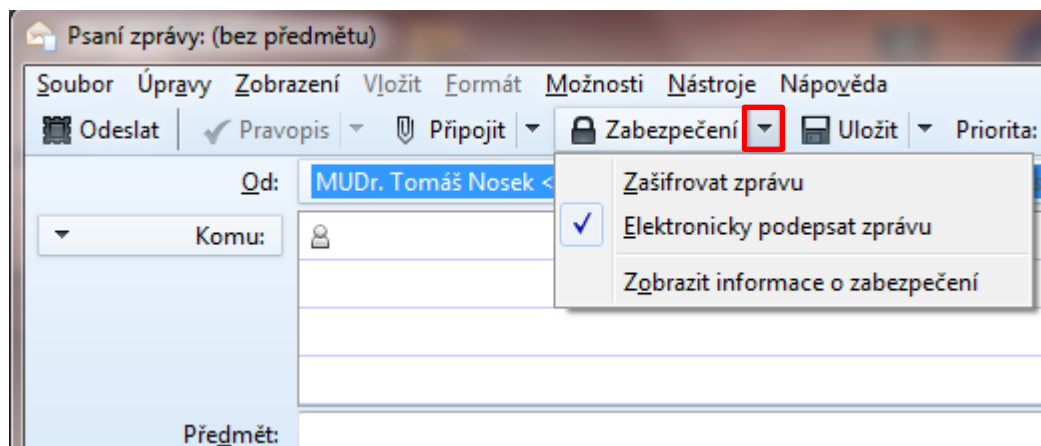
V nastavení poštovního účtu ve volbě *Zabezpečení* vyberte **kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis a komerční pro šifrování**. Email lze podepsat i komerčním certifikátem, ale aby elektronický podpis splňoval požadavky současné legislativy pro zaručený elektronický podpis, je třeba použít certifikát kvalifikovaný. Při výběru certifikátu se Vám zobrazí okno s výběrem dostupných informací v jehož dolní části jsou veškeré podrobnosti o certifikátu včetně toho zda jde o certifikát komerční či kvalifikovaný.

Dále můžete nastavit, zda chcete implicitně elektronicky podepisovat všechny zprávy, což vřele doporučuji, protože na to nebude třeba myslet při odesílání každého emailu, a zda je chcete šifrovat. V případě nastavení šifrování emailu však implicitní nastavení nedoporučuji, protože minimálně z počátku zcela jistě nebudete mít certifikáty s veřejným klíčem od korespondenčních partnerů.

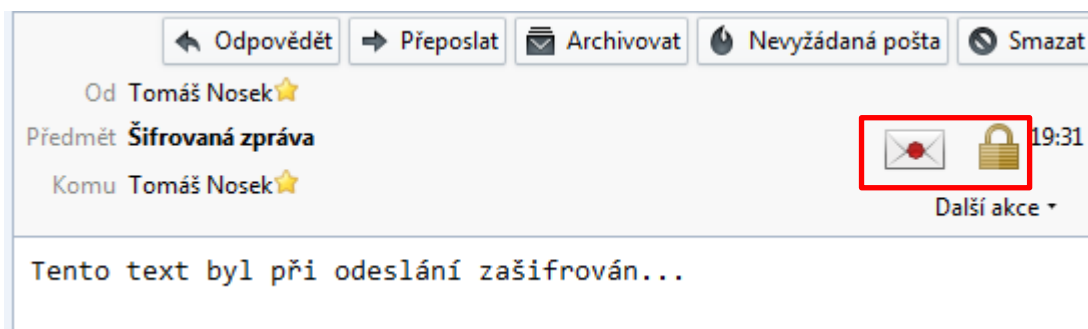

Při odesílání emailu můžete nastavení podpisu a šifrování nastavit a měnit v okně odesílané zprávy po stisknutí šipky dolů u tlačítka zabezpečení.

V případě, že Vám přijde email opatřený elektronickým podpisem, Thunderbird informaci zobrazí ikonou zapečetěné obálky v pravé části záhlaví zprávy. Pokud byl navíc email šifrován, zobrazí se vedle ikony dopisu navíc ještě ikona zámku.

V emailovém klientu, který neobsahuje certifikát pro dešifrování je obsah zprávy viditelný pouze jako soubor přílohy *smime.p7m*, stejně tak je zobrazen i ve webovém rozhraní většiny emailových služeb.

